Euroopan parlamentin puhemiehen Roberta Metsolan puhe Eurooppa-neuvoston ylimääräisessä kokouksessa Brysselissä 30. ja 31. toukokuuta 2022

Arvoisat kollegat

Olemme tähän mennessä jo saavuttaneet jotain ennennäkemätöntä: olemme seisoneet rinta rinnan ja reagoineet yhtenäisesti tavalla, joka on yllättänyt jopa pahimmat kyynikot.

Tähän asti yleinen mielipide on ollut meidän puolellamme. Ihmiset ovat avanneet kotinsa ja sydämensä kuudelle miljoonalle ukrainalaiselle. He ovat laajalti hyväksyneet, että sodasta on maksettava hinta, ja vaatineet vahvaa reaktiota.

Tunnen nyt huolta siitä, mitä tapahtuu, kun tähän väistämättä tulee muutos, kun sodan niin kutsuttu CNN-vaikutus yhdessä Venäjän disinformaation ja väärien tietojen kanssa lisää meihin kaikkiin kohdistuvaa painetta tai kun hinnat pysyvät korkeina.

Meidän täytyy pysyä lujina ja alkaa suunnitella pitkän aikavälin toimintaamme alueella Ukrainalle annettavan hätäavun välittömän tarpeen päätyttyä. Euroopan on otettava ohjat ja pidettävä ne käsissään.

Olette hyvin tietoisia parlamentin kannasta Ukrainan EU-jäsenyyshakemukseen. Ehdokasmaan asema antaa Ukrainalle toivoa. Se avaa Ukrainalle mahdollisuuksia osallistua eri ohjelmiin ja antaa sille tilaa ja aikaa uudistusten toteuttamiseen. Kyseessä ei ole pikaratkaisu, eikä meidän myöskään pitäisi antaa tällaista vaikutelmaa. Ehdokasmaan asemalla – ja sen tarjoamilla todellisilla liittymisnäkymillä – on kyky muuttaa maita. Tämä on jo nähty monen tässä pöydässä edustettuna olevan maan kohdalla. Olemme nähneet tämän myös Albaniassa ja Pohjois-Makedoniassa, joille muuten olemme velkaa todellisia vastauksia.

Ukraina tarvitsee juuri nyt toivoa ja tulevaisuudennäkymiä, tai pakotamme Kiovan kääntymään muualle.

Nyt on se hetki, kun EU:sta on aidosti tultava globaali demokratian esitaistelija, joka pitää liberaalien demokratioiden lippua korkealla maailmassa, josta on tulossa yhä monimutkaisempi ja vaarallisempi.

Kukaan ei sano, että tämä olisi helppoa tai edes yksinkertaista, mutta se on sen arvoista.

Pakotteiden määräämisessä komissio on ollut rohkea – aivan oikeutetusti – ja meidän on mentävä vielä pidemmälle. Todellakin toivon, että tänään saadaan aikaan sopimus, sillä muuhun meillä ei ole varaa. Päämääränämme on oltava edelleenkin Venäjän energiasta irtautuminen. Meidän ei pitäisi antaa myöten. Rajansa on nimittäin silläkin, kuinka paljon voimme joustaa menettämättä uskottavuuttamme kansalaisten silmissä ja näyttämättä heikolta Venäjän edessä. Kuten tiedämme, Venäjä ei heikkoja kunnioita.

Ja ystävät, Lukašenko ja Putin ovat saman kolikon kaksi puolta. Valko-Venäjään on kohdistettava pakotteita yhtä lailla kuin Venäjäänkin. Tässä meidän ei pidä antaa periksi. Ne, jotka ovat luopuneet kaikesta demokraattisen Valko-Venäjän hyväksi ja jotka kaipaavat meiltä tukea, ovat taas kääntäneet katseensa meidän suuntaamme.

Venäjän hyökkäyksen maailmanlaajuisiin elintarvikeketjuihin kohdistama paine on erittäin huolestuttava. Se ulottuu Eurooppaa laajemmalle. On täysin mahdollista, että maailma joutuu

kokemaan todellisen nälänhädän. Jos ukrainalaiset eivät saa viljellä peltojaan, näköpiirissä on maailmanlaajuinen monivuotinen elintarvikepula.

Venäjä tietää tämän ja kiristää maailmaa. Samalla se täyttää omia siilojaan Ukrainasta varastetulla vehnällä ja muulla viljalla. Meidän on kiireellisesti löydettävä keinoja viljan siirtämiseksi Ukrainasta sinne päin maailmaa, missä sitä eniten tarvitaan. Meidän on luotava lisää Euroopan komission ilmoittamia ”solidaarisuuskaistoja” ja tutkittava muita mahdollisuuksia saada vilja liikkeelle.

Ukrainan sota on nopeuttanut väistämätöntä kehitystä. Meidän on voitava turvata energiaomavaraisuutemme. RePowerEU-tiedonanto on tärkeä. Se auttaa vähentämään nopeasti unionin riippuvuutta Venäjän kaasun, öljyn ja hiilen tuonnista ja nopeuttaa tuntuvasti vihreää siirtymää.

Energiaomavaraisuuden yleistavoite menee mielestäni muiden edelle.

Unionin vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttaminen on paras tapa päästä eroon toksisesta riippuvuudesta epäluotettavista kumppaneista.

Kaasu- ja sähkömarkkinoiden suhteen meidän olisi toimittava nopeasti ja pidettävä yhteisenä tavoitteena eurooppalaisten kotitalouksien suojelemista suurilta hintavaihteluilta. Meidän olisi pyrittävä kehittämään kaasua varten yhteisiä mekanismeja ja hankintafoorumeja ja optimoitava sähkömarkkinamme, jotta niiden avulla voitaisiin torjua hintojen tulevaa epävakautta. Kaasun varastointivaatimusta koskevien neuvottelujen nopea päätökseen saattaminen osoittaa, että voimme saada aikaan tuloksia, mutta tämä ei riitä.

Investointejamme energiaan ja vihreään siirtymään on pidettävä yhtä lailla turvallisuus- kuin ympäristökysymyksenä. Tämänkin takia 55-valmiuspaketti on niin tärkeä.

Turvallisuudestamme ja puolustuksestamme on nopeasti tulossa selviytymiskysymys. Meidän on saatava käyttöömme välineet itsemme puolustamiseen, ja voimme tehdä sen vain yhdessä. Pohjimmiltaan kyse on siitä, että meidän on kehitettävä yhteistyötä ja yhteentoimivuutta ja yhdistettävä resurssejamme tehokkaammin.

Meidän on reagoitava, ja voimme tehdä sen tavalla, joka pikemminkin täydentää Natoa kuin kilpailee sen kanssa.

Tällä on vaikutuksia talousarvioihin. Puolustusbudjettejamme on kasvatettava, ja meidän on selvitettävä, miten yhteisiä varoja voidaan suunnata paremmin puolustusvoimavarojemme parantamiseen.

Lopuksi haluaisin vielä sanoa sanasen taloudellisesta joustovarasta. Unionin finanssipoliittisten sääntöjen yleisen poikkeuslausekkeen sallimisesta vuoden 2023 loppuun asti voi olla välitöntä hyötyä tilanteessa, jossa koronakriisi on ohi, sota on ovellamme ja käynnissä on energiakäänne. Emme kuitenkaan voi sallia sitä, että liiallinen velka rajoittaa tulevien sukupolvien potentiaalia. Meidän on otettava tämä tasapaino ja vastuu vakavasti.

Eurooppa tarvitsee johtajuuttamme. Se, miten toimimme tulevina kuukausina, määrittää yhteisen tulevaisuutemme. Euroopan parlamentti on valmis hoitamaan rakentavasti oman osansa.

Kiitos.